

КОМПЛЕКСНІ ДІАГНОСТУВАЛЬНІ РОБОТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

*О. М. Петрук,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник*

В умовах реформування освітньої галузі актуалізується питання оцінювання навчальних досягнень учнів. У контексті компетентнісної парадигми освіти переосмислюються і трансформуються принципи діагностування навчальних досягнень учнів, зміщуються акценти у визначенні результатів, що підлягають оцінюванню, змінюється інструментарій діагностування, його зміст, а також критерії оцінювання.

У межах дослідження проблеми технологій оцінювання особистісних і навчальних досягнень учнів початкової школи науковими співробітниками О.В. Онопрієнко та О.М. Петрук розроблено комплексні діагностувальні роботи для визначення результатів навчання учнів 4 класів із мовно-літературної, математичної та природничої галузей.

Центральною дидактичною одиницею кожної комплексної діагностувальної роботи обрано текст науково-популярного або художнього стилю, з яким прямо або контекстно пов'язані завдання з української мови й літературного читання, математики, природознавчого складника курсу «Я досліджую світ».

Для аналізу комплексних діагностувальних робіт проведено операціоналізацію завдань: вказано уміння й елементи знань, що підлягають перевірці з певної освітньої галузі; уточнено кожний можливий результат виконання завдання у площині «досягнення – вимірники».

Основними об'єктами оцінювання з мовно-літературної освітньої галузі окреслено вміння учнів визначати фактичний зміст, тему, основну думку; аналізувати прочитаний текст; досліджувати мовні одиниці та явища; уточнювати інформацію; писати розбірливо, дотримуватись граматичних і орфографічних норм; будувати зв'язні висловлювання; висловлювати й обґрунтовувати власне ставлення щодо прочитаного, формулювати висновки.

Із природничої освітньої галузі передбачено перевірку вмінь установлювати взаємозв'язки між об'єктами живої і неживої природи; пояснювати залежність життя організмів від умов існування, правила правоохоронної поведінки; досліджувати об'єкти природи, робити висновки; установлювати причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами природи; знаходити на карті України об'єкти відповідно до навчального завдання.

Об'єктами діагностування з математичної освітньої галузі визначено уміння читати й записувати числа, утворювати й порівнювати їх; читати й записувати математичні вирази; володіти обчислювальними навичками; аналізувати текст задачі, створювати модель, обґрунтовувати спосіб

розв'язування, розв'язувати задачу; оперувати величинами; використовувати для вимірювання величин доцільні одиниці вимірювання; будувати геометричні фігури.

Окреслені об'єкти оцінювання корелюють зі вимогами Державного стандарту початкової освіти та змістом Типових освітніх програм. Вважаємо, що впровадження комплексних діагностувальних робіт як інструменту підсумкового оцінювання дасть можливість діагностувати результативність навчальної діяльності, отримати максимально об'єктивну інформацію про рівень досягнень кожного здобувача освіти, перевірити не стільки опановану систему знань, як уміння застосовувати їх для вирішення навчально-пізнавальних і навчально-практичних завдань.